

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Грубника Віктора Володимировича

на тему: «Обґрунтування доцільності використання сіток при
лапароскопічному оперативному лікуванні хворих з великими грижами
стравохідного отвору діафрагми»
на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Хірургія»)

Комісія створена згідно з рішенням вченої ради Одеського національного медичного університету протокол №11 від 17.06.2021 р., у складі: Четверікова Сергія Геннадійовича, д.м.д.н., професор кафедри хірургії № 3 ОНМедУ (голова), Малиновського Андрія Володимировича, завідувач кафедри роботизованої та ендоскопічної хірургії ОНМедУ, д-р.мед.н., професор (рецензент), Парфентьева Романа Сергійовича, к.мед.н., доцент кафедри хірургії № 1 ОНМедУ (рецензент), проаналізувала результати виконаної роботи на здобуття ступеня доктора філософії аспірантом кафедри хірургії № 3 ОНМедУ Грубником Віктором Володимировичем освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомилася з текстом дисертації та опублікованими науковими статтями та тезами за тематикою дисертаційної роботи, висновком комісії з біоетики Одеського національного медичного університету № 27 від 22.02.2021 року, а також заслухала доповідь здобувача у вигляді презентації дисертаційної роботи на фаховому семінарі та відповіді здобувача на запитання учасників фахового семінару.

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Аспірантом Грубником Віктором Володимировичем повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми

аспірантури ОНМедУ, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Здобувач Грубник Віктор Володимирович здобув глибинних знань зі спеціальності, оволодів загальнонауковими (філософськими) компетентностями, що спрямовані на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набув універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; здобув мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план та план дисертаційної роботи здобувача Грубника Віктора Володимировича був затверджений рішенням вченої ради медичного факультету № 3 ОНМедУ 14 березня 2019 року (протокол № 6). Науковий керівник – Ткаченко Олександр Іванович завідуючий кафедри хірургії №3 ОНМедУ, доктор медичних наук, професор. Термін виконання роботи: 2018-2021 роки.

Всі розділи індивідуального плану наукової роботи аспіранта Грубника Віктора Володимировича виконані своєчасно в установлені терміни, що

підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації.

Дослідження (клінічні, лабораторні, інструментальні, статистичні, патоморфологічні) проведені своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

1. Актуальність дисертації.

Здобувачем Грубником Віктором Володимировичем сумісно із науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури: монографій, авторефератів дисертацій, збірок наукових праць, визначено актуальність теми, яка полягала в тому, захворюваність на гастроезофагеальну рефлексну хворобу, яка асоційована з грижами стравохідного отвору діафрагми, за останні роки значно збільшилась в Україні та є серйозною медичною та соціальною проблемою. Оперативне лікування є одним з оптимальних рішень для даної патології. Але результати операцій у хворих на великі грижі стравохідного отвору діафрагми залишаються нездовільними, незважаючи на велику кількість різних способів оперативного лікування. Проблемою пластики великих гриж стравохідного отвору діафрагми є велика кількість рецидивів захворювання та інших ускладнень, що потребує виконання повторних операцій. Використання різноманітних типів сітчастих імплантатів для алопластики стравохідного отвору діафрагми за даними вітчизняних та зарубіжних джерел достовірно знижує кількість післяопераційних рецидивів захворювання, але можуть призводити до тяжких ускладнень. Технічні аспекти виконання втручань та необхідність у застосуванні сітчастих імплантатів постійно оновлюються, що свідчить про недосконалість шляхів вирішення проблеми. Є необхідність в визначенні чітких показів до застосування сітчастих імплантатів та пошук безпечних способів їх використання, зниження кількості ранніх та віддалених ускладнень та покращення результатів оперативного лікування.

Все вищезазначене дозволило сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження аспіранта Грубника Віктора Володимировича на тему «Обґрунтування доцільності використання сіток при лапароскопічному оперативному лікуванні хворих з великими грижами стравохідного отвору діафрагми» виконано як складова частина НДР кафедри хірургії № 4 з курсом онкології ОНМедУ: «Покращення результатів діагностики, мультимодального лікування та реабілітації хворих з місцево-розповсюдженими та метастатичними пухлинними захворюваннями, ішемічними ураженнями головного мозку, каротидним атеросклерозом, варикозною хворобою нижніх кінцівок, післяопераційними центральними грижами» № держреєстрації 76.01.18.1014/0117U007498.

3. Наукова новизна одержаних результатів.

Аспірантом вперше були вивчені особливості морфологічної будови сполучної тканини в зв'язках в проекції стравохідно-шлункового переходу, вперше було визначено кількісне співвідношення колагену I і III типу, що може бути обґрунтуванням для змінення грижового дефекту за допомогою сітчастих імплантатів.

Вперше в Україні було проведено вимірювання сили натягу швів крурографії для визначення впливу даного фактору на ризик виникнення рецидивів гриж стравохідного отвору діафрагми після операції. Вперше була розроблена методика алопластики великих гриж стравохідного отвору діафрагми з використанням сітчастого імплантату, що фіксується самотужки.

Було виконано порівняльне дослідження різних типів сітчастих імплантатів та визначена їх ефективність у хворих з великими грижами стравохідного отвору діафрагми.

4. Теоретичне значення отриманих результатів полягає в тому, що в роботі автором доведено взаємозв'язок між площею грижового дефекту, особливостями будови сполучної тканини стравохідно-шлункового переходу та вірогідністю розвитку рецидиву грижі стравохідного отвору діафрагми.

Також автором виявлений зв'язок між силою натягу швів при круорографії та вірогідністю рецидиву грижі стравохідного отвору діафрагми.

Автором доведено, що застосування сітчастих імплантатів при круорографії підвищує надійність пластики та знижує вірогідність розвитку рецидиву грижі без підвищення кількості ускладнень, що пов'язані з використанням синтетичних імплантатів.

5. Практичне значення отриманих результатів.

Автором доведено доцільність застосування сітчастих імплантатів при пластиці гриж стравохідного отвору діафрагми, визначені покази для застосування сітчастого протезу та обґрунтований вибір матеріалу та форми протезу.

Автором розроблені методи використання самофіксуючихся сітчастих імплантатів, що дозволяє значно спростити методику виконання оперативного втручання, знизити частоту рецидивів і підвищити ефективність лікування хворих з великими грижами стравохідного отвору діафрагми.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Аспірант Грубник Віктор Володимирович особисто провів дослідження. Було обстежено 263 хворих на гастроезофагеальну рефлюксну хворобу та грижу стравохідного отвору діафрагми, проаналізовано 263 історій хвороб хворих, що знаходилися на лікування хірургічному відділенні КНП «Одеської обласної лікарні» з 2011 по 2018 рр. Були проведені патоморфологічні дослідження на базі Одеського обласного патологоанатомічного бюро, опубліковано 9 статей у наукових фахових виданнях та виданнях у країнах ЄС.

При аналізі отриманих результатів здобувачем Грубником Віктором Володимировичем було застосовано засоби програмного забезпечення Microsoft Excel 2016. Достовірність даних підтверджено достатнім обсягом спостережень та використанням сучасних методів статистичної обробки даних.

7. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації. Список додається.

Основні наукові результати висвітлені у публікаціях та розкривають основний зміст дисертації. За матеріалами дисертації опубліковано 8 статей (7 – у наукових фахових виданнях України, 1 - у наукових іноземних виданнях у країнах ЄС та внесена до міжнародної наукометричної бази «Scopus»), 10 тез у матеріалах українських та іноземних конгресів і конференцій.

Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить аспіранту. Аспірант Грубник Віктор Володимирович брав участь в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів, підготовці матеріалів до друку.

8. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Дисертація є самостійно виконаним дослідженням автора, науковим керівником визначені тема і завдання та складена програма дисертаційного дослідження. Автором особисто проведені інформативно-патентний пошук, аналіз наукової літератури за темою дисертаційної роботи, розроблено дизайн дослідження, спільно з науковим керівником розроблені мета та завдання дослідження. Автором особисто була сформульована мета роботи, поставлені основні завдання, та підібрані методи дослідження, які необхідні для виконання поставлених задач. Зібрана та проаналізована сучасна наукова література за темою дисертації. Зі співдослідниками проведено клінічні, інструментальні, морфологічні дослідження за темою дисертації. Автором підготовлено та проведено клініко-морфологічне дослідження з вивчення особливостей будови

колагену в сполучній тканині у хворих на грижі стравохідного отвору діафрагми. Автором сформульовано та проведено дослідження з вимірювання сили натягу швів при виконанні лапароскопічної круорографії. Автором проведено також клінічне дослідження результатів алопластики гриж стравохідного отвору діафрагми із застосуванням різних типів сітчастих імплантатів.

Особисто здійснено статистичну обробку отриманих результатів, проведено впровадження результатів досліджень в клінічну практику. Сумісно з науковим керівником сформульовані висновки та практичні рекомендації роботи.

9. Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація повністю відповідає паспорту спеціальності галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Хірургія»).

10. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики ОНМедУ.

Аспірантом Грубником Віктором Володимировичем вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики ОНМедУ з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (Протокол засідання комісії з питань етики № 27 від 22.02.2021 р.). За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (Протокол засідання комісії з питань етики №133А від 04.01.2019 р.).

11. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням науково стилю викладення.

Дисертаційна робота написана українською мовою, містить наступні розділи: вступ, огляд літератури, матеріали і методи, 4 розділи з аналізом результатів власних досліджень, аналіз та узагальнення отриманих даних, список використаних літературних джерел.

12. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросердності (академічного plagiatу, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Грубника Віктора Володимировича не було виявлено ознак академічного plagiatу, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (висновок комісії щодо запобігання академічного plagiatу ОНМедУ, протокол № 29 від 13.05.21). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспіранта Грубника Віктора Володимировича, всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

13. Апробація результатів дисертації. За рішенням Вченої ради Одеського національного медичного університету МОЗ України (протокол №11 від 17.06.2021 р.) фаховий семінар з попередньої експертизи дисертації відбувся 30.08.2021 р. на кафедрі хірургії №1 ОНМедУ під головуванням професора кафедри хірургії №3 ОНМедУ, доктора медичних наук, професора Четверікова С.Г. (голова) та за участю призначених рецензентів: завідувача кафедри роботизованої та ендоскопічної хірургії ОНМедУ, доктора медичних наук, професора Малиновського А.В. та доцента кафедри хірургії №1 ОНМедУ, кандидата медичних наук Парфентьєва Р.С.

14. Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення. Дисертаційна робота Груника Віктора Володимировича «Обґрунтування доцільності використання сіток при лапароскопічному оперативному лікуванні хворих з

великими грижами стравохідного отвору діафрагми» є закінченим науковим дослідженням, у якому отримані нові науково обґрунтовані результати. Принципових зауважень щодо змісту і оформлення дисертації немає, окремі стилістичні помилки не знижають загальну цінність дисертації.

15. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей. Дисертаційна робота відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Аспірантом Грубником Віктором Володимировичем здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Грубник Віктор Володимирович оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провів власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

ВИСНОВОК

Розглянувши дисертацію Грубника Віктора Володимировича «Обґрунтування доцільності використання сіток при лапароскопічному оперативному лікуванні хворих з великими грижами стравохідного отвору діафрагми» та наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих особисто та із співавторами (додаток 1), а також за результатами попередньої експертизи (фахового семінару) вважаємо, що робота є актуальною для сучасної хірургії, являє собою самостійно виконану закінчену наукову працю, яка проведена із застосуванням сучасних методів клінічного дослідження, має наукову новизну, практичну значимість, адекватна

поставленій меті та задачам. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами фахового семінару від 17.06.2021 встановлено, що результати виконаного наукового дослідження здобувача вирішують важливе наукове завдання – удосконалення лікувальної тактики хворих на грижі стравохідного отвору діафрагми. Дисертаційна робота на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Хіургія») повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Комісія рекомендує ректора ОНМедУ подати клопотання перед МОН України про утворення спеціалізованої Вченої ради для розгляду та проведення разового захисту дисертації Грубника Віктора Володимировича у складі:

Голова спеціалізованої вченої ради: професор кафедри хіургії № 3 Одеського національного медичного університету МОЗ України, д.мед.н., Четверіков С.Г.;

Рецензент: завідувач кафедри роботизовано та ендоскопічної хіургії Одеського національного медичного університету МОЗ України, доктор медичних наук, професор, Малиновський Андрій Володимирович, м. Одеса;

Рецензент: доцент кафедри хіургії №1 з післядипломною підготовкою Одеського національного медичного університету МОЗ України, кандидат медичних наук, Парфентьев Роман Сергійович, м. Одеса;

Опонент: завідувач кафедри хірургії і проктології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор Фелештинський Ярослав Петрович м. Київ;

Опонент: завідувач кафедри загальної хірургії №2 Національного медичного університета імені О. О. Богомольця МОЗ України, доктор медичних наук, професор Іоффе Олександр Юлійович, м. Київ;

Голова комісії та фахового семінару
з попередньої експертизи дисертації,
професор кафедри хірургії № 3
ОНМедУ МОЗ України, д.мед.н.:

С.Г. Четверіков

Рецензенти:

Завідувач кафедри роботизованої та ендоскопічної хірургії

ОНМедУ МОЗ України, д. мед. н., професор:

А.В. Малиновський

Доцент кафедри Хірургії № 1

з післядипломною підготовкою

ОНМедУ МОЗ України, к.мед.н., асистент

Р.С. Парфентьев

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Список публікацій здобувача

1. Грубник В. В. Использование самофиксирующих сеток Progrip при лапароскопической пластике грыж пищеводного отверстия диафрагмы / В. В. Грубник, А. В. Малиновский, В. В. Грубник // Український журнал малоінвазивної та ендоскопічної хірургії. - 2016. - Vol. 20, № 3. - C. 38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ujmekh_2016_20_3_16. *(Дисертанту належить збір, обробка та аналіз матеріалу, оформлення статті).*
2. Вол. В. Грубнік, А. В. Малиновський, Вікт. В. Грубнік. Використання сіток Progrip , які самофіксуються, під час виконання лапароскопічної пластики гриж стравохідного отвору діафрагми. Хірургія України. 2016-№ 3 – с. 67- 70. *(Дисертантом проведено набір клінічного матеріалу, його статистичну обробку, підготовку статті до друку).*
3. Ilyashenko, V.V., Grubnyk; V.V. & Grubnik, V.V. Laparoscopic management of large hiatal hernia: mesh method with the use of ProGrip mesh versus standard crural repair. Surg Endosc 32, 3592–3598 (2018). <https://doi.org/10.1007/s00464-018-6087-2>. *(Дисертанту належить збір, обробка та аналіз матеріалу, переклад, оформлення статті).*
4. Grubnik, V. V., Paranyak, N. R., Grubnik, V. V., & Ilyashenko, V. V. (2018). Possibility of application of a self-fixing mesh ProGrip™ in laparoscopic plasty of large hiatal hernias. Klinicheskaya Khirurgiya, 85(7), 5-8.<https://doi.org/10.26779/2522-1396.2018.07.05> *(Дисертантом проведено аналіз літературних джерел, ретроспективний аналіз карток, підготовку статті до друку)*
5. Грубник В. В., Ільяшенко В. В., Грубник В. В., Параняк Н. Р. Пути улучшения результатов лапароскопических антирефлюксных операций у больных с большими хиатальными грыжами. Медичні перспективи. 2018. № 4. С. 51–58.

6. Грубник В.В., Савенко Т.А. Вивчення складу колагену I та III типу в стравохідно-шлунковому переході у хворих з грижами стравохідного отвору діафрагми. Хірургія України. 2019-№ 1 – с. 34- 38.
<https://doi.org/10.30978/SU2019-1-34>

7. В. В. Грубник, В. В. Грубнік, М. Р. Параняк. Повторні лапароскопічні антирефлюксні операції у пацієнтів з грижами стравохідного отвору діафрагми. «Харківська хіургічна школа» № 3(102) 2020.

DOI:<https://doi.org/10.37699/2308-7005.3.2020.07> (*Дисертантом проведено аналіз літературних джерел, підготовку статі до друку*).

8. В. В. Грубник, А. И. Ткаченко, В. В. Грубник “Зависимость развития рецидивов от силы натяжения швов при выполнении лапароскопической круроради”. Klinichna khirurhia. 2020 January/February;87(1-2):30-34. DOI: 10.26779/2522-1396.2020.1-2.30. (*Дисертанту належить збір, обробка та аналіз матеріалу, оформлення статті*)

Матеріали конференцій

1. Грубнік В.В., Малиновський А.В., Грубнік В.В. Використання самофіксуючих сіток Progrip під час виконання лапароскопічної пластики гриж стравохідного отвору діафрагми «Сучасні способи та технології у хіургічному лікуванні гриж живота» IX науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні способи лікування та технології у хіургічному лікуванні гриж живота» Коблеве 2016.- с.87-88. (*Дисертанту належить збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка тез до друку*).

2. Laparoscopic management of large hiatus hernia with self-fixation progrip mesh. V.v. Grubnik, V.V. Ilyashenko. 25th International Congress of the European Association for Endoscopic Surgery (EAES) Frankfurt Messe (2017).

3. Laparoscopic management of large hiatal hernia with self-fixation progrip mesh. V.V. Ilyashenko, Viktor V. Grubnyk, Z. D. Bugridze. 1st International Clinical Congress of Surgeons “THE NEW HORIZONS IN SURGERY”. Tbilisi, Georgia (2017). (*Дисертантом проведено набір клінічного матеріалу, його статистичну обробку, підготовку тез до друку*).

4. Autologous Augmentation of Hiatal Hernia Repair with Platelet Concentrate Improves Results in Patients with Large Hiatal Hernias Viktor V. Grubnyk, M.R. Paranyak. 26th International Congress of the European Association for Endoscopic Surgery (EAES), London, United Kingdom, 30 May–1 June 2018: Oral Presentations. *Surg Endosc* 32, 430–482 (2018). <https://doi.org/10.1007/s00464-018-6180-6> (Дисертантом проведено набір клінічного матеріалу, його статистичну обробку, підготовку тез до друку).
5. M. Paranyak, V. Grubnyk. The new approach to perform nissen fundiplication. *27th International Congress of the European Association for Endoscopic Surgery (EAES) Sevilla, Spain.* 12–15 June 2019. *Surg Endosc* 33, 485–781 (2019). <https://doi.org/10.1007/s00464-019-07109-x> (Дисертантом проведено набір клінічного матеріалу, його статистичну обробку, підготовку тез до друку).
6. Грубнік В. В., Ільяшенко В. В., Грубник В. В. Параняк Н. Р. Лапароскопические антирефлюксные операции: критический анализ 20-летнего опыта. *Матеріали ХХІV з'їзду хірургів України, присвяченого 100-річчю з дня народження академіка О. О. Шалімова*, 26–28 вересня 2018 р. Київ, 2018. С. 50–51. (Дисертантом проведено набір клінічного матеріалу, його статистичну обробку, підготовку тез до друку).
7. Грубнік В. В., Ільяшенко В. В., Грубник В. В. Возможность использования самофиксирующихся сеток progrip при лапароскопической пластики больших грыж пищеводного отверстия диафрагмы. *Матеріали ХХІV з'їзду хірургів України, присвяченого 100-річчю з дня народження академіка О. О. Шалімова*, 26–28 вересня 2018 р. Київ, 2018. С. 565–566. (Дисертантом проведено набір клінічного матеріалу, його статистичну обробку, підготовку тез до друку).
8. V.V. Grubnik, V.V. Ilyashenko, V.V. Grubnyk, M.R. Paranyak. Autologous augmentation of hiatal hernia repair with platelet concentrate improves results: in patients with large hiatal hernias. *27th International Congress of the European Association for Endoscopic Surgery (EAES) Sevilla, Spain*, 12–15 June 2019. *Surg Endosc* 33, 485–781 (2019). <https://doi.org/10.1007/s00464-019-07109-x>

(Дисертантом проведено аналіз літературних джерел, підготовку та переклад тез)

9. Paranyak M, Grubnyk V. Influence of wrap fixation technique on the results of fundoplication // Surg Endosc (2020) 34:S169. doi.org/10.1007/s00464-020-07972-z SAGES Virtual Meeting, USA, August 11-13, 2020. *(Дисертантом проведено аналіз літературних джерел, підготовку та переклад тез)*
10. Grubnyk V.V., Paranyak M.R. Outcomes of Redo-laparoscopic anti-reflux surgery // Surg Endosc (2020) 34:S19. doi.org/10.1007/s00464-020-07834-8 Virtual congress EAES, June 23-26, 2020 *(Дисертантом проведено аналіз літературних джерел, підготовку та переклад тез)*